

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási szakvizsga

Önkormányzati igazgatás

című tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2024. március 4.

Tisztelt Vizsgáló!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási szakvizsgálóhoz kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási szakvizsgálóról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése kimondja, hogy a követelményrendszeren alapuló tananyagot az NKE – különösen a jogszabályi változásokra tekintettel – rendszeresen, de legalább évente felülvizsgálja, és szükség esetén aktualizálja.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2024. január 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a közzolgálati tisztviselők ismereteiket hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2024. márciusi vizsgaidőszak folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagokban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítás helyét az oldalszám és bekezdés feltüntetésével, dőlt betűtípussal, vastagon kiemelve jelöltük. Az új, hatályos szövegrészek pirossal szedve találhatóak, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással vannak jelölve. Az egyes módosítások indokolása dőlt betűvel az adott módosított szövegrészt követően került rögzítésre. A bemutatott változások tankönyvekbe történő átvezetéséről március hónapban gondoskodunk.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási szakvizsgálóra Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2024. március 4.

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

2.2. A VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

A 19. oldal harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A fentiekre is figyelemmel az Möt. átalakította a munkamegosztást, továbbá a megyei önkormányzatok elnevezése 2023. január 1-jével vármegyei önkormányzatra módosult. ~~Így a~~ A vármegyei önkormányzat már nem végez intézményfenntartást, így területi önkormányzatként az ágazati törvényekben meghatározott területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megjelölt feladatkörök tartalmát alapvetően az ágazati törvények határozzák meg. **2024. október 1-jével a vármegyei önkormányzatok területrendezési feladatköre megszűnik, a magyar építésze-tről szóló 2023. évi C. törvény 22. §-a alapján a területrendezési feladatokat a települési önkormányzatok, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület (Margitsziget) tekintetében és a törvényben meghatározott egyéb esetekben a fővárosi önkormányzat látják el.**

Indokolás: Az Möt. 27. § (1) bekezdését 2024. október 1-jével módosította a magyar építésze-tről szóló 2023. évi C. törvény 271. § (2) bekezdése.

2.3. A FŐVÁROS ÉS KERÜLETEI

A 21. oldal vonatkozó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Utalni kell arra is, hogy az Möt. elfogadása óta a főváros önkormányzati rendszerére vonatkozó szabályok lényegi elemei nem módosultak, mégis jelentős változást eredményezett a 2014. évi XXIII. törvény, ami a fővárosi közgyűlés választására vonatkozó rendelkezéseket alakította át. A korábbi listás választási rendszer helyett a fővárosi közgyűlés 33 tagja közül 23 helyet a kerületi polgármesterek ~~töltenek~~ **töltötték** be, akik e minőségükbe történő megválasztásukkal egyúttal a közgyűlés tagjaivá ~~váltak~~ **váltak**, ugyanúgy a szintén közvetlenül választott főpolgármester is. A fennmaradó helyeket kompenzációs lista alapján ~~töltik~~ **töltötték** be a kerületi polgármester-jelöltekre leadott szavazatok alapján. ~~A fenti megoldással a kerületi érdekek markánsabban jelenhetnek meg a fővárosi közgyűlés munkájában. A 2023. évi XCV. törvény visszaállította a korábbi listást választást, így a helyi önkormányzati képviselők és polgármester 2024. évi általános választásán már a fővárosi közgyűlés képviselői újra fővárosi listáról szereznek mandátumot.~~

Indokolás: Az Möt. 22. § (3a) bekezdését 2024. január 5-ei hatállyal módosította az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCV. törvény 9. §-a.

2.5.1. A KÖTELEZŐ ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK

A 22. oldal (23. oldalra átnyúló) negyedik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az Möt. elsődlegesen a feladattelepítés elveit határozza meg, 13. § (1) bekezdésében pedig a kötelezően ellátandó, alábbi feladatcsoportokat tartalmazza:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar-és rágcsálóirtás);

- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Indokolás: Az Mötv. 13. § (1) bekezdését 2023. július 1-jei hatállyal módosította az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény 22. § a) pontja.

3.1.1. A KÉPVISELŐI MEGBÍZATÁS ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEI, A MEGBÍZATÁS KELETKEZÉSE, MEGSZÚNÉSE

A 34. oldal negyedik bekezdése törlendő:

~~**Speciális** megszűnési eset a fővárosi közgyűlés kerületi polgármester tagja közgyűlési megbízatása megszűnése: ha a fővárosi kerületi polgármesteri megbízatása megszűnik, automatikusan megszűnik a fővárosi közgyűlési megbízatása is.~~

Indokolás: Az Mötv. 31/A. §-át 2024. január 5-ei hatállyal hatályon kívül helyezte az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCV. törvény 16. § b) pontja.

3.2.1. A KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS

A képviselő-testület döntései: nyílt és titkos szavazás

A 41. oldal hatodik bekezdése törlendő:

~~Az átalakult fővárosi közgyűlés döntéshozatalára is sajátos rendelkezéseket állapított meg a törvény. Az egyszerű és minősített többség eddig bemutatott feltételei mellett a főváros lakosság számának együttesen több mint a felét kitevő lakosságszámú fővárosi kerületek polgármestereinek igen szavazata is szükséges.~~

Indokolás: Az Mötv. 31/A. §-át 2024. január 5-ei hatállyal hatályon kívül helyezte az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCV. törvény 16. § a) pontja.

Ugyanitt a 41. oldal hetedik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Külön indokolt szólni az úgynevezett **önfelosztatás** jogintézményéről. A tapasztalatok azt mutatják, hogy egyes esetekben a polgármester és a képviselő-testület ellentéte olyan mértékig fokozódhat, amely már a teljes működésképtelenséghez vezet. Ennek az esetnek az elkerülésére teszi lehetővé az Mötv., hogy a képviselő-testület megbízatásának lejártá előtt név szerinti szavazással, minősített többségű döntéssel kimondhatja feloszlását. A képviselő-testület erről nem hozhat döntést a választást követő hat hónapon belül, illetve a megbízatásának lejártát megelőző év november 30. napját követően, továbbá a képviselő-testület a helyi önkormányzati képviselők és polgármester 2024. évi általános választását követően 2024. október 1-ig nem dönthet a képviselő-testület feloszlásáról, mivel a választás a 2024. évben október helyett áprilisban kerül megtartásra az európai parlamenti képviselők választásával egyidejűleg **valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármester általános választását megelőző év április 1. napját követően. A hatéridő megállapításakor a feloszlásra irányuló kezdeményezés időpontját kell figyelembe venni. A fővárosi közgyűlés feloszlásának kimondásához az önkormányzati képviselők négyötödének igen szavazata szükséges.**

Indokolás: Az Mötv. 55. § (2) bekezdését 2023. május 26-ával módosította a választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvény 9. §-a, továbbá az igazságosabb és arányosabb önkormányzati választások érdekében egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCV. törvény 12. §-a az Mötv. 55. §-át 2024. január -5-ével új, (1a) bekezdéssel egészítette ki.

3.2.2. SPECIÁLIS TESTÜLETI ÜLÉSEK: ALAKULÓ ÜLÉS, LAKOSSÁGI FÓRUMOK
A 42. oldal ötödik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A **közmeghallgatás** a képviselő-testület működésének sajátos formája, speciális testületi ülés. Az Mötv. szerint évente legalább egyszer, előre meghirdetett időpontban kell megtartani azzal a céllal, hogy a lakosság kérdéseket és javaslatokat fogalmazhasson meg a képviselő-testület és szervei számára. **a képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. A közmeghallgatás a helyi lakosság, valamint a helyben érdekelt szervezetek képviselőinek személyes megjelenése nélkül,**

- a) lehetőség szerint a különböző helyszínen jelen lévők között, egy időben, valós idejű kommunikációt lehetővé tevő, kép és hang egyidejű továbbítására alkalmas elektronikus hírközlő eszköz útján, illetve
- b) a honlapon való közzététel útján

is megtartható. A közmeghallgatás időpontját megelőzően lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az érintettek írásban is észrevételeket tehessenek és kérdéseket tehessenek fel. Az elhangzott, illetve az írásban megfogalmazott javaslatra, kérdésre a közmeghallgatáson vagy legkésőbb tizenöt napon belül választ kell adni. A képviselő-testület a közmeghallgatás eredményessége érdekében minden alkalmas eszközt – így különösen helyi műsorszóró szolgáltatást, hirdetményi vagy közösségi felületeket – is igénybe vehet.

Indokolás: Az Mötv. 54. §-át 2024. január 1-jével módosította az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló 2023. évi LXX. törvény 66. §-a

3.5.2. AZ ALPOLGÁRMESTER

Az 50. oldal harmadik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Fontos szabály, hogy **egy alpolgármestert** a képviselő-testület tagjai közül **kell** választani. 2010 óta lehetőség van arra is, hogy olyan személyt is megválasszanak alpolgármesternek, aki nem tagja a képviselő-testületnek. Az így megválasztott alpolgármester jogállása sajátos: a polgármestert a képviselő-testület elnökeként nem helyettesítheti, de a testületi üléseken tanácskozási joggal részt vehet. **Továbbá 2024. július 1-jétől az adósságrendezési eljárás megindításának napjától az adósságrendezési eljárás jogerős befejezését követő két évig csak a polgármestert általános jogkörrel helyettesítő főállású alpolgármester jogviszonyának megszűnése esetén választható új főállású alpolgármester.**

Indokolás: Az Mötv. 75. §-át 2024. július 1-ével a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásával összefüggő törvények módosításáról szóló 2023. évi CXIV. törvény 27. §- új, (1a) bekezdéssel egészítette ki.

4.3. A KORMÁNY ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

65. oldal negyedik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A Tanács tagjai a **belügyminiszter közigazgatási és területfejlesztési miniszter**, a pénzügyminiszter, a **Belügyminisztérium Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium** önkormányzatokért felelős államtitkára, **és a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára**, az országos önkormányzati érdekszövetségek elnökei, továbbá – tanácskozási joggal – a kultúráért és innovációért felelős miniszter. A Tanács évente legalább két alkalommal ülésezik. **A Tanács elnöke a közigazgatási és területfejlesztési miniszter, alelnöke a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium önkormányzatokért felelős államtitkára, és tárelnöke országos önkormányzati érdekszövetségek elnökei éves rotációban.**

Indokolás: Az Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsáról szóló 1128/2012. (IV. 26.) Korm. határozatot 2024. január 1-jével módosította a Kormány tagjainak feladat- és hatáskörét érintő egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1597/2023. (XII.22.) Korm. határozat.

4.4.2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKÉRT FELELŐS MINISZTER ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

A 66-67. oldal az alábbiak szerint módosul:

A ~~belügyminiszter~~ a Kormány helyi önkormányzatokért felelős tagja **2023-ig a belügyminiszter volt, 2024 -től a közigazgatási és területfejlesztési miniszter**. Felelőssége e minőségében alapvetően az önkormányzati szervezeti működés kialakításával, szabályozásával a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörökkel összefüggő ügyeihez, valamint az önkormányzati gazdálkodás egyes elemeihez kapcsolódnak.

A helyi önkormányzatokért felelős miniszterként közreműködik:

- a helyi önkormányzatok feladatát és hatáskörét, a polgármester, a főpolgármester, a kormányhivatal tevékenységét érintő jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és egyedi állami döntések tervezeteinek előkészítésében;
- a helyi önkormányzat meghatározott kölcsönfelvételére vagy más kötelezettségvállalására vonatkozó kormányzati hozzájárulás megadásánál;
- az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszeréhez szükséges, továbbá kormányzati döntéseket megalapozó önkormányzati adatok gyűjtésében, rendszerezésében.

A helyi önkormányzatokért felelős miniszterként összehangolja:

- a helyi önkormányzatok működésével összefüggő településfejlesztés, gazdálkodás, valamint az egyes adatbázisokkal kapcsolatos kormányzati feladatok ellátását;
- a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörének ellátásához szükséges feltételek vizsgálatát és
- a helyi önkormányzatok rendelkezésére bocsátott fejlesztési források felhasználására kiírt pályázatokat, továbbá a helyi önkormányzatok gazdálkodását érintő jogszabályi feltételek kialakítását.

A helyi önkormányzatokért felelős miniszterként dönt, illetve jogosult:

- az államháztartásért felelős miniszter útján a kincstár önkormányzatok gazdálkodását érintő helyszíni vizsgálata elrendelésére,
- az államháztartás információs rendszerének valamennyi, az államháztartás önkormányzati alrendszerére vonatkozó adatának megismerésére, rendszerezésére;
- dönt közös önkormányzati hivatal létrehozása során az eltérés jóváhagyásáról,
- kialakítja az önkormányzati érdekszövetségekkel való kapcsolattartás és egyeztetés rendjét,
- az önkormányzati érdekszövetségek javaslatának kikérését követően kijelöli az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa magyar delegációjának tagjait és
- kezdeményezi a Kormánytól, ha az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettség határideje eredménytelenül telt el, vagy a határidőben történő teljesítés elmaradásának reális veszélye fennáll, hogy a Kormány a kötelezettséggel összefüggő önkormányzati beruházás megvalósításáról saját hatáskörben gondoskodjon.

A helyi önkormányzatokért való felelős miniszterként előkészíti:

- a helyi önkormányzatokra,
- a helyi önkormányzatok tulajdonára és vagyonára,
- a helyi önkormányzatok adósságrendezésére és
- a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek jogállására vonatkozó jogszabályokat.

A közigazgatási és területfejlesztési miniszter a helyi önkormányzatokért való felelőssége keretében:

- működteti a helyi önkormányzati vagyonszámvetést;
- közreműködik a központi költségvetésnek a helyi önkormányzatok támogatásai fejezetében meghatározott támogatások körének, finanszírozásának és elszámolási rendjének kialakításában, az ezt elősegítő információs rendszer működtetésében, valamint az ilyen támogatások nyújtásában;
- közreműködik a helyi önkormányzatok és a helyi önkormányzati költségvetési szervek számviteli és az államháztartási mérlegrendszerbe illeszkedő pénzügyi információs rendszerének működtetésében;
- közreműködik az ágazati és térségi fejlesztési programok helyi önkormányzatokat érintő részének kidolgozásában és
- kialakítja az önkormányzati érdekszövetségekkel való kapcsolattartás és egyeztetés rendjét.

Indokolás: A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendeletet új, 182/F. §-sal kiegészítette 2024. január 1-jével a Kormány tagjainak feladat- és hatáskörét érintő egyes rendelkezésekről szóló 599/2023. (XII. 22.) Korm. rendelet 35. §-a.

4.4.2. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETÉÉRT FELELŐS MINISZTER ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK A 67-68. oldal az alábbiak szerint módosul:

A Miniszterelnökséget vezető miniszter a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős tagja **2023-ig a Miniszterelnökséget vezető miniszter volt, 2024-től a közigazgatási és területfejlesztési miniszter.** A kormányzati munkamegosztásban betöltött hangsúlyos szerepe mellett a Miniszterelnökséget vezető miniszter felelőssége indokolja, hogy egyes önkormányzatokat érintő feladatait a helyi önkormányzatokért felelős miniszterrel egyetértésben gyakorolja.

A Miniszterelnökséget vezető miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben **közigazgatási és területfejlesztési miniszter a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszterként:**

- irányítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét **és szakmai irányítást gyakorol a kormányhivatalok működése felett;**
- kezdeményezi a Kormánynál az Alaptörvénnyel ellentétesen működő helyi képviselő-testület felosztatására vonatkozó országgyűlési előterjesztés benyújtását;
- előkészíti az Országgyűlés és a köztársasági elnök hatáskörébe tartozó területszervezési döntéseket; és
- a kormányhivatal javaslatának megvizsgálását követően – a feltételek fennállása esetén – kezdeményezi a Kormánynál annak indítványozását, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját; és
- **előkészíti a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletére és a területszervezési eljárásra vonatkozó jogszabályokat.**
- véleményezési jogot gyakorol az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa magyar delegációja tagjainak kijelölése során;
- felelős a közigazgatás szervezéséért és fejlesztéséért;
- összehangolja a polgármester, a jegyző által ellátott ellenőrzési tevékenységeket és
- szakmai irányítást gyakorol a kormányhivatalok működése felett.

Az önkormányzatok feladatellátását, működését segítik a különböző tanácsadó, véleményező bizottságok is. E szervek javaslataikkal, szakmai vélemények megfogalmazásával hozzájárulnak az ágazati célok és az önkormányzati döntések összehangolásához is. E bizottságok jellemzője, hogy egyaránt tagja a miniszter, a központi közigazgatási szerv képviselője és a szakértői, tudományos szervezetek képviselői is. Döntésük általában nem kötelező az önkormányzat számára.

A Kormány a helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati címerek szakszerű és a címertani hagyományoknak megfelelő megalkotásának elősegítésére Nemzeti Címer Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hozott létre. A Bizottság feladata címertani szakmai szempontok alapján véleményezni az önkormányzatok tervezett és már meglévő címereit, és szükség szerint javaslatokat megfogalmazni azok megfelelő kialakítására. A Bizottság elnöke a miniszterelnök általános helyettese és öt állandó taggal rendelkezik. A Bizottság az önkormányzat felkérése alapján az önkormányzati címerről vagy címer tervezetéről a véleményét az ügyrendjében meghatározott döntés előkészítést követően állásfoglalásként adja ki.

Indokolás: A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendeletet új, 182/D. §-sal kiegészítette 2024. január 1-jével a Kormány tagjainak feladat- és hatáskörét érintő egyes rendelkezésekről szóló 599/2023. (XII. 22.) Korm. rendelet 35. §-a.

4.6.2. A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELET ESZKÖZRENDSZERE

A 77. oldal 14. pontelső bekezdése az alábbiak szerint módosul:

14. A kormányhivatal a helyi önkormányzattal vagy a társulással szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg, ha:

- a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv, valamint a polgármester, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke és a jegyző képviselő-testület által átruházott hatáskörében meghozott - hatósági döntésnek nem minősülő - döntései megküldési kötelezettségének,
- az érintett határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének,
- a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást vagy
- az érintett ugyanazon jogszabályi kötelezettségét ismételten megsérti, azonban az ismételten megsértett jogszabályi kötelezettség súlya nem indokolja más törvényességi felügyeleti eszköz alkalmazását.

Indokolás: Az Mötv. 141. § (1) bekezdés a) pontját 2022. december 1-jével módosította a területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLVIII. törvény 33. §-a.

5.3.3. GYERMEKÉTKEZTETÉS

A 94. oldal ötödik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) módosítása 2016. január elsejétől bevezette az **ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés**, valamint **a szünidei gyermekétkeztetés rendszerét**. Az önkormányzatok részére a feladat ellátásához a **központi költségvetés 1. melléklet IX. fejezete** támogatást biztosít.

Indokolás: Hivatkozáspontosítás. Lásd Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi LV. törvény 1. melléklet IX. fejezet.

5.3.4. SZOCIÁLIS FELADATOK

A 96. oldal második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Az állam a jövőben a költségvetési törvény rendelkezései szerint csak azoknak a településeknek nyújt majd támogatást a települési segélyezési feladatokhoz, amelyek kellő helyi bevételre ennek ellenére sem tudnak szert tenni:

- Az éves költségvetési **Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 2. számú melléklet II. Támogatások megállapításának, felhasználásának és elszámolásának szabályai cím 22.1. pont** alatt a **települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak egyéb támogatása jogcím** meghatározott adóerő-képesség alatti **(35.000 Ft/fő)** települési önkormányzatok egyes szociális jellegű feladataihoz járul hozzá. ~~(2021. évben 35.000 Ft/fő)~~ A támogatást az önkormányzatok havi részletekben kapják meg a nettó finanszírozás keretében, és valamennyi szociális feladatra (például közfoglalkoztatás, szociális étkeztetés, települési támogatások nyújtása, de forrása lehet a települési segélynek is) felhasználhatják.

- Emellett azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását mindezen túl sem tudják megfelelően biztosítani, lehetőségük van **rendkívüli támogatást igényelni a Belügyminisztériumtól Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumtól**, melynek forrása a központi költségvetés 1. mellékletének IX. fejezete.

Indokolás: Szövegértelmezést segítő hivatkozáspontosítás, illetve lásd a Kormány tagjainak feladat- és hatáskörét érintő egyes rendelkezésekről szóló 599/2023. (XII. 22.) Korm. rendeletet.

5.4. ADÓSSÁGRENDEZÉSI ELJÁRÁS

A 97-99. oldalon az alfejezet az alábbiak szerint módosul:

A helyi önkormányzatok pénzügyi finanszírozását, gazdálkodását érintő problémákra a helyi önkormányzatok adósságrendezi eljárasáról szoló 1996. évi XXV. törvény (továbbiakban Öatv.) rendelkezései nyújtanak eligazítást, amelyet 2024. július 1-jétől jelentős részben módosít a 2023. évi CXIV. törvény. Az adósságrendezi eljárás megindulását a helyi önkormányzat, emellett bármely hitelezője kérheti az érintett önkormányzat székhelye szerint illetékes törvényszéktől abban az esetben, ha fennáll az Öatv. 4. § (2) bekezdésében szereplő valamely feltétel: így például az elismert követelés 60 napon túl történő kiegyenlítésének elmulasztása, jogerős és végrehajtható hatósági (bírósi) határozatban szereplő fizetési kötelezettség. A bíróság joggyakorlata a feltételeket nem kiterjesztően, hanem a törvény szövege szerint értelmezi (ebből kifolyóan például nincs lehetőség az eljárás megindítására, amennyiben a követelés elismerésére az önkormányzat részéről nem került sor). Az eljárás kezdő időpontja az a nap, amikor az előbbi kérelem beérkezik a bírósághoz. Az adósságrendezi az adósságrendezi eljárás egy szakasza, amely a bíróság adósságrendezi megindító végzésének a Cégközlönyben való közzétételével kezdődik (az eljárás ugyanakkor már a kérelem bírósághoz való beérkezésétől kezdetét veszi). Az Öatv. 1. mellékletében meghatározza azokat az önkormányzat által ellátandó alapvető lakossági szolgáltatásokat, amelyeket az adósságrendezi eljárás megindulását követően az érintett önkormányzatoknak kötelezően el kell látniuk: ezen feladatok egyrészt az önkormányzati kötelező tevékenységek sorába tartoznak (helyi közutak fenntartása, óvodai, nevelés, egészségügyi alapellátás biztosítása, szociális alapszolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások; stb.), másrészt egyes kiemelt jelentőségű, a lakosságot közvetlenül érintő közszolgáltatások (például hulladékgazdálkodási közszolgáltatás, közvilágítás, közterület tisztán tartása) ellátását jelentik. A törvény melléklete – alpontokba szedve – összesen 26 25 ilyen feladatot határoz meg, azzal, hogy ezek mindegyikének ellátása kötelező (amennyiben ez egyébként az önkormányzat hatáskörébe tartozó kérdésnek minősül és ténylegesen felmerül), a számok nem prioritási sorrendet, hanem csak sorszámozást jelentenek. Az adósságrendezi megindításának időpontjával (vagyis a Cégközlönyben való megjelenéssel) kezdődik az a 60 napos határidő, amelynek lejártáig lehet a hitelezők részéről bejelenteni az egyes követeléseket. Fontos szabály az Öatv.-ben, hogy a helyi önkormányzattal szembeni követeléseket csak az adósságrendezi eljárásban lehet érvényesíteni, valamint, hogy a fenti 60 napos határidő elmulasztása esetén követeléseiket csak az adósságrendezi eljárás jogerős befejezését követő 2 éven túl, perben érvényesíthetik (amint a Legfelsőbb Bíróság Gfv. VI. 33.090/1998. sz. döntésében is rögzítette, a hitelező által a fenti időpontban már ismert követelés bejelentésének 60 napon belül történő elmulasztása – a hitelező részéről – automatikusan a 2 éven túli peres érvényesítést vonja maga után). A törvény ezen rendelkezései biztosítják ugyanis, hogy a 60 nap elteltével „tisztá kép” alakuljon ki arra vonatkozóan, milyen kötelezettségek, passzívák terhelik az önkormányzatot. Az is fontos követelmény, hogy az ennek alapján – az egyensúly helyreállítása érdekében – kidolgozott stratégiát a későbbiekben már nem befolyásolja kedvezőtlenül semmilyen – újonnan felmerült – körülmény. Harmadrészt biztosítja az önkormányzat (adósságrendezi helyreállított) kezdetben még viszonylag törékeny pénz ügyi,

financiális helyzetét, likviditását is azzal, hogy az adósságrendezési eljárás lezárását követően sem lehet (hitelezői oldalról) eredményesen fellépni ilyen igényekkel. A kormányhivatalt érintő kötelezettséget (illetve jogosultságot) rögzít a törvény, amikor kimondja, hogy a képviselő-testület feloszlatajának kezdeményezésére jogosult, ha a testület 30 napon belül nem ül össze (a kormányhivatal felhívásától számítva), kötelezettségei teljesítése érdekében például adósságrendezési bizottság. Az adósságrendezési bizottság az adósságrendezés megindítását követő 8 napon belül alakul meg, a törvény szerint, ~~a pénzügyi gondnok~~ **az önkormányzati csődbiztos** elnökletével ~~{tagjai még rajta kívül a polgármester, a jegyző, a pénzügyi bizottság elnöke (pénzügyi bizottság hiányában egy önkormányzati képviselő) és egy —testület által választott— önkormányzati képviselő}~~. **Az adósságrendezési bizottság képviselő tagját (tagjait) a képviselő-testület egyszerű szótöbbséggel választja meg.** Az adósságrendezési bizottság szerepe jelentős, hiszen a képviselő-testület mellett mintegy második döntéshozó fórumként működik az adósságrendezés lezárultáig. A két szerv közötti „munkamegosztást”, hatásköri elkülönítést az Ötv. 16. § (3) bekezdése tartalmazza. Ennek értelmében a Mötv. 42. §-ában meghatározott – a képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozó – ügyek kivételével a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladatainak és hatáskörének teljesítésével kapcsolatos valamennyi gazdasági kérdésben az adósságrendezési bizottság dönt.

Az adósságrendezési eljárás főszereplője ~~a pénzügyi gondnok~~ **az önkormányzati csődbiztos**, akit a bíróság rendel ki ~~a gondnokok nyilvántartásából.~~ **Az önkormányzat csődbiztos** gondnok feladat- és hatásköre ~~(amelyet a törvény külön fejezetben, a 14–18. §-okban tárgyal)~~ **[Ötv. 14. § (2) bekezdése]** garanciális, szakmai jellegű az adósságrendezési eljárásban: „kötelezettségvállalások és kifizetések csak az ő ellenjegyzésével teljesíthetők.”

Tényleges döntéshozatali jogosultsága tehát nincsen, azonban személyében garantálja az adósság rendezési eljárás sikerességét, a pénzügyi konszolidáció lezajlását. Végrehajtó szereppel bír (például a hitelezőkkel való tárgyalás kapcsán), tájékoztat és jelez bizonyos esetekben, továbbá amennyiben szabálytalanságot észlel (közigazgatási hivatal, bíróság, más hatóságok felé). Ezen túlmenően ő az adósságrendezési bizottság elnöke, folyamatos kapcsolatban van az önkormányzat döntéshozóival, tisztségviselőivel, részt vesz a képviselő-testület döntései szakmai előkészítésében (nincs akadálya, hogy a képviselő-testület ülésein is részt vegyen, bár azon részvétele nem kötelező).

Az adósságrendezés megindításának időpontjától kezdődően az önkormányzat egy szigorú, racionális, pénzügyileg megalapozott működésre kötelezett. Ennek tárgyi feltételeit az úgynevezett válságköltségvetés, emellett az azt követően elkészített dokumentumok (reorganizációs program és egyezségi javaslat) alkotják. A ~~válságköltségvetést~~ **válságköltségvetési rendelettervezetet** az Ötv. értelmében az adósságrendezés megindítása időpontjától (vagyis a Céglönlönybeli megjelenéstől) számított 30 napon belül kell a jegyzőnek elkészítenie.

A válságköltségvetés egy „különös” költségvetési rendelet, amelyre a költségvetési rendelet kapcsán irányadó (Áht. és Ávr.) előírások vonatkoznak. Eltérő szabály, hogy felújítási és beruházási kiadások, költségek, kötelezettségek nem tervezhetők a válságköltségvetésben tekintettel arra, hogy ez ellenkezne az Ötv. azon rendelkezésével, amely szerint valamennyi önkormányzati kiadás csak és kizárólag a mellékletben szereplő feladatok teljesítésére fordítható. A válságköltségvetési rendelet elfogadásának rendje is speciális: először az adósságrendezési bizottság tárgyalja meg, majd (miután jóváhagyta a rendelettervezetet és a polgármester 8 napon belül összehívta az ülést) a képviselő-testület elfogadja a válságköltségvetésről szóló rendelet szövegét. A válságköltségvetés év közbeni megalkotásával a korábbi költségvetési rendelet hatályát veszti. A válságköltségvetés elfogadásának végső időpontja az adósságrendezés megindítása időpontjától számított ~~60~~ **90** nap: ha ennek elteltével nem születik meg – a képviselő-testület döntésével – a rendelet, ~~a pénzügyi gondnok~~ **az önkormányzati csődbiztos** jelzése alapján a bíróságnak kell gondoskodnia a vagyonfelosztás elrendeléséről.

Az adósságrendezési bizottság az „egyensúlyi állapot” mielőbbi elérése érdekében reorganizációs programot (reorg program) és egyezségi javaslatot készít. Az úgynevezett reorg program egy részletes áttekintés az önkormányzat gazdasági, pénzügyi helyzetéről (aktívák, passzívák), emellett a „kivezető út”, vagyis a pénzügyi helyzet rendezésére tett javaslatot is tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzat meglévő vagyona, valamint az egyéb bevételek és támogatások általában nem nyújtanak fedezetet az adósságrendezésre, sor kerülhet az önkormányzati vagyon (illetve annak ingó és ingatlan vagyontárgyai) értékesítésére is. Az adósságrendezési eljárás lezárására az Öotv. 25. § (5) bekezdése tartalmaz utalást: amennyiben ugyanis az adósságrendezés megindítása időpontjától számítva 240 napon belül nem jön létre a hitelezői egyezség, a pénzügyi gondnok jelzése alapján **úgy ezt az önkormányzati csődbiztos 3 napon belül bejelenti a bírósághoz, ezt követően a bíróságnak el kell indítani a vagyonfelosztási eljárást (ezután kerülhet sor az önkormányzati vagyon hitelezők közötti felosztására).**

Az önkormányzati vagyon bíróság általi felosztására csak végső esetben kerül sor akkor, ha ezen intézkedés alkalmazása nélkül az adósságrendezési eljárás – fentiekben ismertetett – célja más módon már nem érhető el. Ebben az eljárásban – az Öotv. rendelkezése alapján – a bíróság egy szigorú sorrend alapján összeállított vagyonfelosztási javaslat alapján dönt az önkormányzati vagyon felosztásáról (majd ezt követően a pénzügyi gondnok **az önkormányzati csődbiztos** feladata ennek tényleges végrehajtása, a hitelezők kielégítése).

Indokolás: A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvényt. 2024. július 1-jével jelentős részben módosította a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásával összefüggő törvények módosításáról szóló 2023. évi CXIV. törvény 3. A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény módosításáról fejezete.

5.6. AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE

A 103. oldal első bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló **370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Bkr.) 3. §-a alapján a költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer kialakításáért, működtetéséért, fejlesztéséért. A **Bkr. 2. § n)-pontban 15. pont c)-e) alpontjaiban** részletezettek szerint a költségvetési szerv vezetője:

- (2) helyi önkormányzat esetén a jegyző, főjegyző,
- (3) társulás esetén a társulási megállapodásban meghatározott **társulási tanács munkaszervezeti feladatait ellátó** önkormányzat jegyzője,
 - térségi fejlesztési tanács esetén a térségi fejlesztési tanács munkaszervezetének vezetője,
 - **helyi nemzetiségi önkormányzat esetén a helyi nemzetiségi önkormányzat székhelye szerinti helyi önkormányzati hivatal jegyzője,**
 - helyi önkormányzati költségvetési szerv, és nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv, **a társulásköltségvetési szerve és a térségi fejlesztési tanács költségvetési szerve** esetén annak vezetője.

Indokolás: A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 2. §-át 2023. május 3-ával módosította a 132/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet 1. §-a.

5.6.1. A BESŐ KONTROLLRENDSZER ELEMEI

103. oldal Kontrollkörnyezet alcím második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A kontrollkörnyezet kialakítását úgy kell elvégezni, hogy megfeleljen az alábbi követelményeknek:

- Világos szervezeti struktúra kialakítása.
- Egyértelmű felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok meghatározása.
- Meghatározott etikai elvárások megfogalmazása a szervezet minden szintjén.
- ~~Ebbe a körbe tartozik a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje is, amelyet a költségvetési szerv vezetője köteles kiadni a Bkr. 6. § (4) bek. alapján. Olyan eljárásrendet kell kialakítani, amely biztosítja a szabálytalanságok feltárását, hatékony és gyors kezelését. A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény rendelkezéseire tekintettel a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjének, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjének szabályozása.~~
- Átlátható humánerőforrás-kezelés.

Indokolás: A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 2. §-át 2023. május 3-ával módosította a 132/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése.